

hensigtsmæssigste Maade kunde omdanne Loven af 10de Maj 1854.

Men dernæst forekommer ogsaa Lovforslaget mig i Realiteten at være aldeles ufyldestgørende. Det angaar kun Ejenheden paa Landejendomme, det angaar altsaa ikke andre Ejender, og med Hensyn til det særlige Forhold, som Lovforslaget omhandler, nemlig dette, at der i Forbindelse med en Landejendom er pantsat, som det jo plejer at ske, Besætning og Inventarium og andet Løsøre, saa er Mening med Lovforslaget den, at dette, Besætning, Inventarium og Løsøre, skal i fornødent Fald kunne tjene Ejenheden til Dækning forud for Pantkøberne deri; men der siges ikke noget tilsvarende om Ejenheden hos Fabrikanten og deslige Personer, som jo ogsaa kunne pantsætte Driftsmateriel og Inventarium sammen med den faste Ejendom; man holder sig altsaa kun til Landejendomme. Er det nu egentlig saa fortræffeligt, er det dog ikke en temmelig betænkelig Ting? Thi hvad vil det sige, at man saaledes vil give Ejenheden en Fortrinsret fremfor Pantkøberne i det Løsøre, som er pantsat sammen med den faste Ejendom? Det vil jo i Virkeligheden sige at forringe Pantkøbernes Stilling i en væsentlig Grad. Det er med meget stor Styrke fremdraget i det andet Ting af Mængde, som have særligt Kendskab til disse Forhold, at der herved i overordentlig mange Forhold vil ske en Forringelse i Pantkøbernes Ret, som kunne sive til dem i høj Grad. Thi det, som dette Lovforslag gaar ud paa, er hverken mere eller mindre end eventuelt at give Ejenheden Ret til frem for Pantkøberne i saadant Løsøre, som er pantsat sammen med fast Ejendom, at saa Løn for indtil 2 Aar og Kostpenge for 8 Uger. Naar der er flere Ejender, hvor det altsaa vil kunne løbe op til ret antagelige Summer, kan man vel forstaa, hvad det vil sige for Pantkøberne, som naar deres Debitor misligholder sin Forpligtelse, kommer i den ubehagelige Stilling at skulle skride ind, at de oven i Købet skulle have den store Byrde og Udgift, som det vil medføre at skulle betale i den Grad, som det her foreslaas, Ejenhedens tilgodehavende Løn, Løn for en vis Fremtid og tillige nogle Kostpenge. Det vil være en Sag af meget stor Betydning for Realkreditens her i Landet. Skal man ind paa dette, at man saaledes

kan give Fortrinsret til Eide for Pantkøberne, er der jo ikke mindste Tvivl om, at det vil virke til, at det bliver endnu vanskeligere, end det er for Eiden, at faa sekundære Prioritetslaan i Landejendomme, og under saa vanskelige Forhold som de nuværende skulle man dog vogte sig for yderligere at forhindre Folk fra at staa sig Prioritetslaan paa nogenlunde gunstige Vilkaar. — Seg ved ikke, om de ærede Forslagsstillere og de Herrer som have stemt for dette Forslag i det andet Ting, have haft den Mening, at man ved dette Lovforslag skulde kunne indføre en saadan Retstillings, at man gav Ejenheden nu straks en saadan Ret til Eide for det bestaaende Prioritetsforhold. Det fremgaar ikke tydelig af Lovforslaget, men jeg vil blot sige, at det kan da umulig være Meningen; efter almindelige Retssætninger vil en saadan Lov som denne ikke kunne have en saadan Indflydelse, men vil kun kunne faa den for Fremtiden. Det vil altsaa sige, hele den store Mængde af bestaaende Prioritetsforhold ville ikke blive grebne heraf, men det vil være en Lov, som forhindrer Folk fra i Fremtiden at faa Laan i samme Udstrækning, i alt Fald som tidligere, idet man vil være endnu mere tilbageholdt lige over for Laan med sekundær Prioritet i faste Ejendomme.

Men desuden skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at den Fortrinsret, som Lovforslaget vil give Ejenheden, giver det uden alt Hensyn til, om Eieren af Ejendommen, altsaa Husbonden, ejer andet Gods, hvori Udlæg kan ske, saa som upantsat Løsøre. Der skal ikke spørges derom, man skal uden videre ved Udlæget tage Forbehold om Ejenhedens Ret. Det vil endogaa kunne ske efter Lovforslaget, at der i det Øjeblik der gøres Udlæg, er en hel Mængde upantsat Gods, Eieren kan eje sit eget Bopæle, og alt dette kan sælges af Eieren, han kan stille de Penge i Kommunen, bruge dem til andre Ting, og naar saa Ejenhedsforholdet ophører — som det hedder — skal Ejenheden kunne komme til Pant- og Udlægshaveren og sige, at nu skal han betale. Ja, det vil endogaa kunne ske, at simple Kreditorer ville kunne tage Dom eller Forlig og gøre Eksekution i alt dette upantsatte Gods og staa sig Fortrinsret deri frem for Ejenheden, medens Pantkøberne i en fast Ejendom med Tilbehør ikke